

HRVATSKA UDRUGA
ZA
ZAŠTITU POTROŠAČA

www.huzp.hr
huzp@zg.t-com.hr

Ozaljska 93/II , 10000 ZAGREB

telefon/telefaks: 01- 46 333 66

Zagreb, 10.03.2021.

Priopćenje za medije

Svjetski dan prava potrošača – 15.ožujka – Borba protiv onečišćenja plastikom

Ove godine, povodom Svjetskog dana prava potrošača (15. ožujka 2021.) organizacije za zaštitu potrošača diljem svijeta pozivaju na globalne promjene kako bi se uhvatilo u koštac sa zagađenjem naše planete plastikom.

Svjetski dan prava potrošača kojega koordinira Consumers International – CI, (organizacija koja okuplja 200 udruga potrošača iz 120 zemalja), obilježava se svake godine kako bi se istaknula važnost zaštite prava potrošača i osnaživanje uloge potrošača.

Svjetski dan zaštite prava potrošača obilježava se svake godine od 1983. g. i uvijek se obilježava na istu temu u cijelom svijetu. Hrvatska udruga za zaštitu potrošača članica je Consumers Internationala od 2000. godine.

U 2021. ističemo ulogu i zagovaranje potrošača u rješavanju problema onečišćenja plastikom i želimo pokazati da potrošači svugdje u svijetu zahtijevaju promjene, kako za okoliš, tako i za naše zdravlje.

Plastika može biti vrlo koristan materijal u svakodnevnom životu, ali naša potrošnja i proizvodnja plastike, posebno plastike za jednokratnu upotrebu postala je neodrživa, što dovodi do globalne krize onečišćenja plastikom i utječe negativno i na naše ekosustave i na naše zdravlje.

To je posebno važno danas kada vidimo vrlo velike negativne učinke pandemije COVID-19 u onečišćavanju plastikom, a sve zbog povećane upotrebe jednokratnih rukavica i maski, kao i hrane zapakirane u plastiku.

Potrošači su sve zabrinutiji zbog onečišćavanja plastikom i već poduzimaju mjere. Globalna studija provedena 2019. godine potvrdila je da postoji snažan potrošački odgovor na plastični otpad:

- **82 % ispitanika koristi pribor za čišćenje za višekratnu upotrebu,**
- **72 % pri kupovini koristi vrećice za višekratnu upotrebu,**
- **62% koristi boce za piće koje se mogu ponovo puniti.**

Zbog povećane upotrebe jednokratne plastike tijekom pandemije, 55% potrošača na globalnoj razini postalo je zabrinutije za okoliš i gotovo 74% potrošača spremno je platiti više za trajniju i održivu ambalažu.

Sustavne promjene na tržištu potrebne su na svim razinama - od vlada, poslovnog svijeta i onih koji definiraju standarde, kako bi rješavanje problema onečišćenja plastikom i održiva potrošnja postali jednostavan i lak izbor za potrošače. Zato treba održivije alternative učiniti dostupnima i prihvatljivima potrošačima, izgraditi učinkovite infrastrukture za recikliranje i osigurati da potrošači imaju sve informacije koje su im potrebne za donošenje kvalitetnih odluka – to su samo neki od načina na koje se zagađivanje okoliša plastikom može smanjiti.

Kampanja za Svjetski dan prava potrošača 2021. bit će usmjerena na 7R:

RETHINK – RAZMISLI – kupimo proizvode koji nisu zapakirani u plastiku,
REFUSE – ODBIJ - recimo ne plastici,
REDUCE – SMANJi – zamijenimo jednokratne proizvode višekratnima,
REUSE – PONOVO KORISTI - plastičnu vrećicu možemo više puta koristiti ,
RECYCLE – RECIKLIRAJ – plastiku odložimo u posebna spremišta,
REPAIR – POPRAVI -
popraviti možemo npr. plastičnu igračku i tako joj produžiti trajanje,
REPLACE - ZAMIJENI – zamijenimo plastičnu bočicu za vodu staklenom

Ovom kampanjom pokazat će se kako potrošači svugdje u svijetu poduzimaju mjere u vezi sa svakim od ovih 7R, te da potrošači mogu preispitati svoje navike i upotrebu plastike svesti na najmanju moguću mjeru, ali tražimo od vlada i poslovnog svijeta da to podrže i učine još više.

Helena Leurent, glavna direktorica Consumers Internationala, upozorava:
"Zagađenje plastikom jedno je od najhitnijih pitanja s kojima se suočava naša planeta. Svijest potrošača o krizi sa plastikom raste diljem svijeta. Potrošači imaju ključnu ulogu u oblikovanju tržišta i moramo ih podupirati kako bismo mobilizirali poslovni svijet i vlade da održiva potrošnja postane dostupna svima."

Evo nekoliko zabrinjavajućih činjenica:

- Procjenjuje se da će do 2050. u oceanima i morima biti više plastike nego ribe
- 100.000 morskih sisavaca i kornjača i milijun morskih ptica godišnje ugine zbog onečišćenja mora i oceana plastikom
- Procjenjuje se da 8 milijuna tona plastike ulazi u naša mora i oceane svake godine
- Jednokratna plastika čini 50 posto plastike proizvedene svake godine – COVID – 19 epidemija je to još više povećala zbog upotrebe jednokratnih maski, rukavica i zapakirane hrane
- Polovica sve plastike ikad proizvedene izrađena je u posljednjih 15 godina

Da biste saznali više o Svjetskom danu prava potrošača, i o održivoj potrošnji, posjetite web stranicu Consumers Internationala:

www.consumersinternational.org ili slijedite #SustainableConsumer i #NoPlasticPollution na Twitteru i Facebooku.

Ana Knežević –
Predsjednica HUZP-a